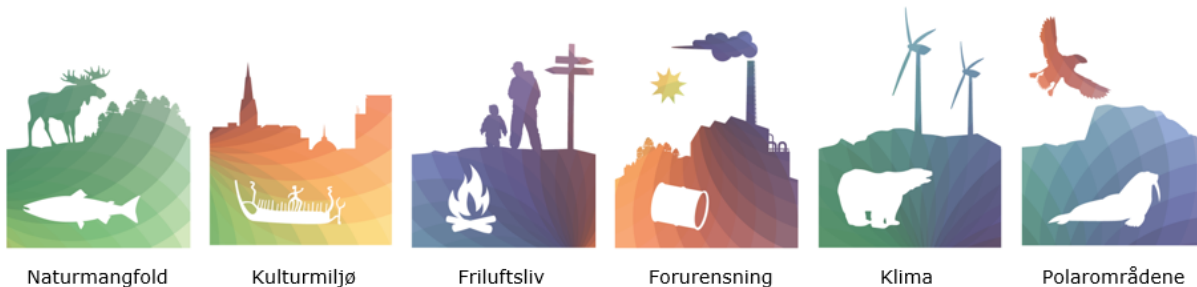

Tildelingsbrev 2026

for

Riksantikvaren

Innholdsfortegnelse

1	Innledning	3
2	Overordnede prioriteringer for Riksantikvaren i 2026.....	3
3	Nasjonale mål, prioriteringer, styringsparametere og oppdrag for 2026	4
3.1	Resultatområde: Kulturmiljø	4
3.1.1	Nasjonalt mål: Alle skal ha mulighet til å engasjere seg og ta ansvar for kulturmiljø	4
3.1.2	Nasjonalt mål: Kulturmiljø skal bidra til bærekraftig utvikling gjennom helhetlig samfunnsplanlegging	4
3.1.3	Nasjonalt mål: Et mangfold av kulturmiljø skal tas vare på som grunnlag for kunnskap, opplevelse og bruk	5
3.1.4	Oppdrag 2026 for resultatområdet Kulturmiljø	5
3.2	Resultatområde: Polarområdene	6
3.2.1	Nasjonalt mål: De 100 viktigste kulturminnene og kulturmiljøene på Svalbard skal sikres gjennom forutsigbar og langsiktig forvaltning	6
3.2.2	Oppdrag 2026 for resultatområdet Polarområdene	6
4	Prioriteringer på tvers av resultatområdene	6
4.1	Oppdrag 2026 på tvers av resultatområder	7
5	Oppfølging av bevaringsstrategiene	7
6	Kirkebevaringsfondet.....	8
6.1	Oppdrag 2026 fra Barne- og familiedepartementet	9
7	Fellesføringer	10
8	Budsjett og fullmakter	11
9	Rapportering	15
9.1	Annen rapportering.....	16
9.2	Årshjul styring og frister for rapportering i 2026	17

1 Innledning

Klima- og miljødepartementet og Barne- og familiedepartementet viser til Prop. 1 S (2025-2026) Klima- og miljødepartementet, Prop. 1 S (2025-2026) Barne- og familiedepartementet og Stortingets behandling, jf. Innst. 14 S (2025-2026).

Klima- og miljødepartementet og Barne- og familiedepartementet stiller i dette tildelingsbrevet bevilgningene til disposisjon for Riksantikvaren – Direktoratet for kulturmiljøforvaltning. Tildelingsbrevet gir sammen med hovedinstruksen for virksomheten, rammer, forutsetninger og krav for Riksantikvaren i 2026. Tildelingsbrevet og hovedinstruksen er utgangspunktet for Riksantikvarens årlige rapportering til departementene.

Klima- og miljødepartementet understreker at de nasjonale klima- og miljømålene som er presentert i Prop. 1 S er politisk fastsatte nasjonale mål. Måloppnåelsen av de nasjonale målene er avhengig av virkemiddelbruk og tiltak i flere sektorer. I tildelingsbrevet er kun de tre nasjonale målene som gjelder kulturmiljø gjengitt, samt det nasjonale målet på resultatområde Polarområdene som gjelder kulturmiljø. Riksantikvarens bidrag til måloppnåelse på de øvrige klima- og miljømålene vil variere, ut fra hvilke virkemidler og ansvar direktoratet innehar.

Reglementet for økonomistyring i staten og Bestemmelser om økonomistyring i staten ligger til grunn for styring av all statlig virksomhet.

2 Overordnede prioriteringer for Riksantikvaren i 2026

Vi står overfor store klima- og miljøutfordringer fremover. Vi skal omstille Norge til å bli et lavutslippssamfunn, ivareta økosystemer, redusere tap av naturmangfold, ta vare på kulturmiljø, stanse plastforurensning og spredning av miljøgifter, og begrense annen forurensning og utvikle en mer sirkulær økonomi. Samtidig må vi tilpasse samfunnet til et klima i endring, og ta hensyn til sammenhengene mellom naturmangfold og klima. Sentralt i dette står arbeidet med virkemidler for en mer bærekraftig arealforvaltning.

- Riksantikvaren skal bidra til kunnskapsgrunnlaget for, og gjennomføring av, regjeringens helhetlige politikk for å løse disse utfordringene. Riksantikvaren må se de overordnede miljøutfordringene og de spesifikke utfordringene for kulturmiljø i sammenheng, globalt, nasjonalt, regionalt og lokalt. Dette gjelder særskilt sammenhengen mellom klima, natur og kulturmiljø, og at kulturmiljø sikres gjennom plansystemet og i regelverksutvikling for arealforvaltning. Som det framgår av hovedinstruksen skal Riksantikvaren bidra til å følge opp KLDs kunnskapsstrategi 2025-2030, i tråd med oppgaver og ansvar for sin virksomhet. Dette innebærer også å bidra til å dekke de identifiserte kunnskapsbehovene innenfor egne ansvarsområder.
- Klima- og miljøutfordringene er komplekse, samtidig som kravene til en mer effektiv og innovativ offentlig sektor øker. Riksantikvaren må prioritere å videreføre arbeidet med å utvikle en mer effektiv organisasjon, vurdere egne arbeidsmåter og å utvikle samarbeidet med andre offentlige virksomheter.
- Kravene til digitale tjenester og informasjonsforvaltning blir stadig større. For å løse klima- og miljøutfordringene, legge til rette for kunnskaps- og informasjonsdeling i kulturmiljøforvaltningen og å redusere administrative barrierer for eiere og forvaltere av kulturmiljø skal Riksantikvaren prioritere digital innovasjon, styrke informasjonsforvaltningen og bruke ny teknologi.

- Bevaringsstrategiene er et av hovedgrepene for å nå de nasjonale målene. Strategiene favner fem overordnede temaer: kyst, landbruk, bygd og by, næring og industri samt kirker. Riksantikvaren skal legge til rette for at bevaringsstrategiene strukturerer, samordner og organiserer innsatsen på kulturmiljøfeltet.

3 Nasjonale mål, prioriteringer, styringsparametere og oppdrag for 2026

3.1 Resultatområde: Kulturmiljø

3.1.1 Nasjonalt mål: Alle skal ha mulighet til å engasjere seg og ta ansvar for kulturmiljø

Nr	Prioriteringer	Styringsparametere
P1	Eiere og forvaltere av kulturmiljø medvirker og er involvert i prosesser og arbeid med kulturmiljø.	Antall søknader, søknadsbeløp, tilskudd og tilskuddsbeløp etter eierform og fylke.
P2	Eiere og forvaltere av kulturmiljø har kjennskap og tilgang til relevant informasjon og kompetanse.	Bruk av Riksantikvarens veiledere, eksempelsamlinger og Kulturminnesøk. Riksantikvaren har tilrettelagt informasjon som er relevant for forvaltere og eiere av ulike typer kulturmiljø. Eiere og forvalteres vurdering av fylkeskommunenes og Sametingets veiledning. Eiere og forvalteres vurdering av tilgang på relevante rådgivningstjenester og håndverkskompetanse. Vurdering av tilskuddsordningenes bidrag til kompetanseheving innen tradisjonshåndverk og materialvalg.

3.1.2 Nasjonalt mål: Kulturmiljø skal bidra til bærekraftig utvikling gjennom helhetlig samfunnsplanlegging

Nr	Prioriteringer	Styringsparametere
----	----------------	--------------------

P3	Fylkeskommuner, Sametinget, kommuner og private bruker kulturmiljø som en ressurs i en bærekraftig samfunnsutvikling.	Andel nærings- og eiendomsutviklingsprosjekter med utgangspunkt i kulturmiljø som mottar tilskudd. Offentlig og privat medfinansiering i prosjekter som mottar tilskudd fra fylkeskommunene, Sametinget og Riksantikvaren.
P4	Fylkeskommuner, Sametinget og kommuner bidrar til overgangen til en sirkulær økonomi.	Sirkulær økonomi, ombruk og energieffektivisering, er godt integrert i kulturmiljøforvaltningens tiltak og virkemidler.

3.1.3 Nasjonalt mål: Et mangfold av kulturmiljø skal tas vare på som grunnlag for kunnskap, opplevelse og bruk

Nr	Prioriteringer	Styringsparametere
P5	Fylkeskommuner, Sametinget og kommuner dokumenterer og registrerer kulturmiljø som grunnlag for kunnskap og tiltak om bevaring av et mangfold av kulturmiljø.	Riksantikvarens digitale tjenester legger til rette for at fylkeskommuner, Sametinget og kommuner kan dokumentere og registrere kulturmiljø. Prosentvis økning av nyregistreringer og oppdateringer om tilstand og vern av fredete kulturmiljø i Askeladden.

3.1.4 Oppdrag 2026 for resultatområdet Kulturmiljø

Følgende oppdrag med leveranser skal gjennomføres i 2026.

Nr	Oppdrag	Frist
1	Riksantikvaren skal utvikle forslag til indikatorer for bevaringsstrategiene bygder og byers kulturmiljø og næringer og industriens kulturmiljø.	1. juli 2026
2	Riksantikvaren skal gjennomføre en nullpunktsmåling for bevaringsstrategiene bygder og byers kulturmiljø og næringer og industriens kulturmiljø, basert på godkjente indikatorer.	Årsrapporten for 2026

3.2 Resultatområde: Polarområdene

3.2.1 Nasjonalt mål: De 100 viktigste kulturminnene og kulturmiljøene på Svalbard skal sikres gjennom forutsigbar og langsiktig forvaltning

Nr	Prioriteringer	Styringsparametere
P6	Strategisk og helhetlig forvaltning av kulturmiljø på Svalbard.	Veilede Sysselmasteren i iverksettingen av Kulturminneplan for Svalbard.

3.2.2 Oppdrag 2026 for resultatområdet Polarområdene

Følgende oppdrag med leveranser skal gjennomføres i 2026.

Nr	Oppdrag	Frist
1	Riksantikvaren skal utarbeide forslag til nytt nasjonalt miljømål for kulturmiljø på Svalbard. Oppdraget ledes av Riksantikvaren, og Sysselmasteren deltar.	1. mars 2026
2	Riksantikvaren skal utarbeide forslag til indikatorer for nytt nasjonalt miljømål for kulturmiljø på Svalbard. Oppdraget ledes av Riksantikvaren, og Sysselmasteren deltar.	1. desember 2026

4 Prioriteringer på tvers av resultatområdene

Nr	Prioriteringer	Styringsparametere
P7	Miljødata brukes mer effektivt for felles kunnskapsgrunnlag på tvers av sektorer i både offentlig og privat sektor.	Miljødata blir samlet inn, forvaltet og tilgjengeliggjort koordinert og effektivt.
P8	Kommunene har bedre grunnlag for å kunne ta hensyn til nasjonale og vesentlige regionale klima- og miljøinteresser i sin arealforvaltning.	Kommunene har kunnskap, verktøy og veiledning som legger til rette for at viktige klima- og miljøinteresser jf. rundskriv T-2/16 tas hensyn til i arealforvaltningen. Kommunene vurderer ombruk og transformasjon av kulturhistorisk bebyggelse før riving og nybygg.
P9	Kulturmiljøforvaltningen bidrar til effektiv og samordnet innsats på tvers av sektorer for å forebygge og redusere tap av, og skade som følge av klimaendringene.	Kulturmiljøforvaltningen bruker ROS-analyser for å styrke fokuset på kulturmiljø i et endret klima.

		Kvalitativ vurdering av fylkeskommunenes og kommunenes arbeid med kulturmiljø i ROS-analyser.
P10	Riksantikvaren tilrettelegger informasjon om beredskap som er relevant for fylkeskommuner, Sametinget, kommuner, eiere og forvaltere av kulturmiljø.	Fylkeskommunene og kommunene ivaretar kulturmiljø i arbeidet med beredskap. Kulturmiljøforvaltningen bruker ROS-analyser for å styrke fokuset på kulturmiljø som en del av beredskapen.

4.1 Oppdrag 2026 på tvers av resultatområder

Følgende oppdrag med leveranser skal gjennomføres i 2026.

Nr.	Oppdrag	Frist
1	Riksantikvaren skal gjennomføre evaluering av den lokale organiseringen av verdensarven, i tråd med gjennomføringsplan levert Klima- og miljødepartementet 28.2.2025, budsjettalternativ A.	1. november 2026
2	I samarbeid med Landbruksdirektoratet og Miljødirektoratet legge fram forslag til endringer i organisering og faglige rammer for regionalt miljøprogram til jordbruksforhandlingene 2026.	15. mars 2026
3	Riksantikvaren skal i samarbeid med virksomhetene i miljøforvaltningen vurdere bruk av miljøforvaltningens felles fotoarkiv (Fotoarkivet/Fotoweb). Oppdraget vil bli presisert i eget oppdragsbrev.	30. juni 2026
4	Riksantikvaren skal ferdigstille evalueringen av Norges oppfølging av Faro-konvensjonen, jf. oppdrag i supplerende tildelingsbrev 26. juni 2025.	1. juli 2026
5	I samarbeid med Miljødirektoratet utrede forslag til ny forskrift om besøkssenter for verdensarv. Oppdraget vil bli presisert i eget oppdragsbrev.	1. juli 2026

5 Oppfølging av bevaringsstrategiene

Bevaringsstrategiene skal på sikt integreres i prioriteringer og styringsparametere og slik inngå i rapporteringen på disse. Før bevaringsstrategiene er integrert, og for å framheve bevaringsstrategiarbeidet i en overgangsfase, skal Riksantikvaren rapportere på bevaringsstrategiene i et eget kapittel for 2026.

Riksantikvaren har ansvar for systematisk oppfølging og koordinering av bevaringsstrategiene. Riksantikvaren skal rapportere årlig på effektmålene per deltema, basert på gjeldende indikatorer. Riksantikvaren har videre ansvar for å identifisere og vurdere forhold som påvirker strategienes måloppnåelse. Som en del av rapporteringen skal derfor også risikovurderinger inngå.

I 2026 skal Riksantikvaren på vegne av Klima- og miljødepartementet iverksette bevaringsstrategiene for bygder og byers kulturmiljø og næringer og industriers kulturmiljø, og samtidig prioritere videre oppfølging av bevaringsstrategiene for kystens og landbrukets kulturmiljø.

P11	Bevaringsstrategiene bidrar til å strukturere, samordne og organisere innsatsen på kulturmiljøfeltet slik at de nasjonale målene nås.	Kvalitativ vurdering av måloppnåelse basert på analyse av indikatorene.
-----	---	---

6 Kirkebevaringsfondet

Barne- og familiedepartementet (BFD) gir i dette tildelingsbrevet styringssignaler og tildeler midler til Riksantikvaren for 2026 knyttet til tilskuddsforvaltning og administrasjon av statens midler over kap. 883 og 3883 Kirkebevaringsfondet. Tildelingsbrevet er basert på Prop. 1 S (2025-2026) for BFD og Stortingets behandling av denne, jf. Innst. 14 S (2025-2026). I tillegg gjelder krav og føringer gitt i BFDs instruks for programstyret for Kirkebevaringsfondet, som er fastsatt 31. mai 2024 i samarbeid med Klima- og miljødepartementet.

Barne- og familiedepartementet har følgende forventninger til forvaltningen av Kirkebevaringsfondet:

1. Forvaltningen skal bidra til at de kulturhistorisk verdifulle kirkebyggene bevares.
2. Forvaltningen bygger på et oppdatert kunnskapsgrunnlag og kompetanse i alle ledd.
3. Forvaltningen sikrer gode kontrollrutiner, forsvarlig styring og forutsigbarhet for kommuner, tilskuddsmottakere og statlige myndigheter.
4. Forvaltningen ivaretar både kirkelige og antikvariske hensyn.

I Prop. 1 S (2025-2026) er følgende mål formulert:

Mål: De kulturhistorisk verdifulle kirkebyggene skal være i forsvarlig stand, i tråd med bevaringsstrategien for kulturhistorisk verdifulle kirkebygg.

For å følge opp dette målet har Barne- og familiedepartementet satt følgende styringsparametere for 2026.

Nr.	Styringsparametre (S)
S1	Tilstanden på de kulturhistorisk verdifulle kirkebyggene

S2	Kirker som har kommet i gang med bevaringsarbeider a) Gjennomførte forprosjekt b) Gjennomførte tilstandsanalyser c) Gjennomførte tiltak innenfor innsatsområde 2
S3	Kirker som har ferdigstilt hovedprosjekt og bruken av disse

For alle styringsparameterne skal det redegjøres for status, utvikling og utfordringer i årsrapporten for 2026. Vi viser til nærmere omtale under punkt 9 Rapportering.

Oppdrag 2026 for resultatområdet Kirkebevaring

Arbeidet med å følge opp bevaringsstrategien i 2024 og 2025 har gitt økt kunnskap om bevaringsprogrammernes utfordringer, behov og muligheter, og danner sammen med årsrapporter og foreløpige årsrapporter et godt grunnlag for videre arbeid og prioriteringer.

Barne- og familiedepartementet har merket seg at det å sikre tilstrekkelig kapasitet og kompetanse hos eiere og utøvende fagmiljøer i leveransene trekkes frem som en hovedutfordring. Flere prosjekter har i 2025 blitt forsinket i forhold til opprinnelig fremdriftsplan, hvor en viktig årsak er begrenset kapasitet hos leverandører. For å kunne nå målene i bevaringsstrategien er det derfor behov for en styrket innsats på disse områdene.

Barne- og familiedepartementet viser til at det er et mål å bruke om lag 500 mill. 2024-kroner årlig på bevaringsstrategien for kulturhistorisk verdifulle kirkebygg. Dette er nødvendig for å nå de langsiktige målene i strategien. For å nå dette målet er det også behov for å prioritere arbeidet med innsatsområde 2 *Kunnskap og kompetanse* de kommende årene. Arbeidet må ses i sammenheng med Riksantikvarens øvrige arbeid og koordineres mot arbeidet som gjøres i departementene på dette området.

I tillegg vil det være behov for å følge opp forprosjektet med et digitalt saksflytsystem. Dette er viktig for forsvarlig og effektiv styring av bevaringsprogrammene og tilskuddsmidlene, og bør derfor også ha prioritet i 2026. Det er rammeoverført ekstra midler til Riksantikvarens kap. 1429, post 01 for å dekke utgifter til én fast fulltidsstilling i Riksantikvarens digitaliseringsseksjon (ODT) for å følge opp dette arbeidet fra 2026, se omtale under kap. 1429, post 01.

6.1 Oppdrag 2026 fra Barne- og familiedepartementet

Følgende oppdrag med leveranser skal gjennomføres i 2026.

Nr.	Oppdrag	Frist
1	Statusrapport for arbeidet med tiltak for å sikre tilstrekkelig kapasitet og kompetanse hos kirkeiere og ulike fagmiljø.	Foreløpig årsrapport (21. september 2026)
2	Statusrapport for arbeidet med etablering av digitalt saksflytsystem.	Foreløpig årsrapport (21. september 2026)
3	Status for arbeidet med å vurdere å - flytte dato for utlysning av tilskuddsmidler til februar, - bruke mer detaljerte utbetalingsplaner, - sette flere frister for utbetaling av tilskudd gjennom året, og - framskynde siste frist for anmodning av utbetalt tilskudd.	1. mai 2026

Rapporteringskravene fremgår av punkt 9 Rapportering.

7 Fellesføringer

Regjeringen har gitt sin tilslutning til at departementene skal ta inn følgende fellesføringer i tildelingsbrevene for 2026:

1. Systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk

Det er et mål med systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk.

Riksantikvaren skal følge opp dette målet. I dette arbeidet skal det tas hensyn til ivaretagelse av virksomhetens kjerneoppgaver og kostnadseffektivitet.

Riksantikvaren skal også vurdere hvordan klimaendringene vil påvirke virksomheten.

Riksantikvaren skal gjøre systematiske vurderinger av egen energibruk og ta i bruk lønnsomme energieffektive løsninger, samt øke energifleksibiliteten der dette er relevant.

2. Positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring

Regjeringen har høye ambisjoner når det gjelder inkludering og mangfold. Statlige virksomheter skal ha en positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring.

Arbeidsgiverne skal i samarbeid med de tillitsvalgte selv definere et hensiktsmessig ambisjonsnivå ut fra virksomhetens egenart og størrelse.

Riksantikvaren skal i årsrapporten oppgi antallet ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring i 2026 og det totale antallet ansettelser i virksomheten i 2026. Virksomheten skal også omtale utviklingen i 2026 sett opp mot det virksomheten har rapportert for 2025.

3. Redusere konsulentbruken

Det er et mål at staten samlet sett skal redusere konsulentbruken ved å utvikle egen kompetanse. Riksantikvaren skal arbeide for å redusere konsulentbruken på områder der det ligger til rette for å benytte interne ressurser og kompetanse. Utover informasjons- og holdningskampanjer skal tjenester fra kommunikasjonsbransjen som hovedregel ikke benyttes. Riksantikvaren skal i årsrapporten for 2026 rapportere om konsulentbruken og oppfølgingen av fellesføringen, herunder om totalbeløp for kjøp av konsulenttjenester, hvilke tiltak som er iverksatt og konkrete resultater. Dersom det er fagområder og/eller kompetanseområder i virksomheten der konsulenter benyttes i særlig grad, skal bakgrunnen for dette omtales nærmere.

Riksantikvaren skal som en del av rapporteringen også gi en overordnet omtale av eventuelle kjøp av konsulenttjenester fra kommunikasjonsbransjen (alle typer kommunikasjonstjenester) i 2026 og opplyse om totalbeløp for kjøp av slike tjenester.

Dersom utgifter til kjøp av konsulenttjenester er vesentlige, bør virksomheten i note til årsregnskapet spesifisere dette nærmere. Dersom virksomheten har større kjøp av konsulenttjenester fra andre statlige leverandører, bør dette fremgå særskilt.

8 Budsjett og fullmakter

Budsjettforutsetninger

Tildelte bevilgninger skal disponeres i samsvar med Stortingets vedtak basert på:

- Innst. 14 S (2025-2026) og Prop. 1 S (2025-2026) Klima- og miljødepartementet
- Innst. 14 S (2025-2026) og Prop. 1 S (2025-2026) Barne- og familiedepartementet

Midlene skal for øvrig disponeres i samsvar med Bevilgningsreglementet, Reglement og bestemmelser for økonomistyring i staten, instruks fra Klima- og miljødepartementet for virksomhets- og økonomistyring i Riksantikvaren samt andre rundskriv og krav fra Finansdepartementet som er fastsatt for disponering av statlige budsjettmidler.

Det er viktig å ha stor oppmerksomhet når det gjelder tilskuddsforvaltningen. Det skal ikke foretas utbetalinger av tilskudd uten utlysning annet enn der tilskuddsmottakerne er nevnt spesifikt i Prop. 1 S (2025-2026) eller i Innst. 14 S (2025-2026). Tilskudd skal bare utbetales fra tilskuddsposter, mens kjøp av varer og tjenester kun skal skje etter prosedyrene i anskaffelsesreglene.

Tildelinger på Klima- og miljødepartementets budsjett

Utgifter: Kap. 1429 Riksantikvaren

(i 1000 kr)

Kapittel/post	Betegnelse	Tildeling
1429/01	Driftsutgifter	172 197
1429/21	Spesielle driftsutgifter	34 172
1429/22	Flerårige prosjekt kulturmiljøforvaltning, <i>kan overføres</i>	34 611
1429/70	Tilskudd til automatisk fredete og andre arkeologiske kulturminner, <i>kan overføres</i>	41 952
1429/71	Tilskudd til fredet kulturmiljø i privat eie, <i>kan overføres</i>	151 459
1429/72	Tilskudd til tekniske og industrielle kulturminner, <i>kan overføres</i>	62 798
1429/73	Tilskudd til bygninger og anlegg fra middelalderen og brannsikring, <i>kan overføres</i>	48 850
1429/74	Tilskudd til fartøyvern, <i>kan overføres</i>	76 472
1429/75	Tilskudd til fartøyvernssentrene, <i>kan overføres</i>	17 566
1429/76	Tilskudd til utvalgte kulturlandskap i jordbruket og kulturlandskap i verdensarvområder, <i>kan overføres</i>	18 534
1429/77	Tilskudd til verdiskapingsarbeid og kompetansarbeid på kulturmiljøområdet, <i>kan overføres</i>	20 425
1429/78	Tilskudd til besøkssentre for verdensarv, <i>kan overføres</i>	24 115
1429/79	Tilskudd til verdensarven, <i>kan overføres</i>	66 785

Sum kap. 1429		769 936
--------------------------	--	----------------

Spesielle budsjettforutsetninger

Post 01:

- Posten er lønnsjustert med 4,433 mill. kroner
- Posten er prisjustert med 0,85 mill. kroner
- Posten er styrket med 4,79 mill. kroner til styrket kapasitet i kirkeseksjonen for å kunne håndtere økt aktivitet i Kirkebevaringsfondet.
- Posten er redusert med 0,5 mill. kroner ifm. kutt i byråkratiet

Post 21:

- Posten er prisjustert med 1,187 mill. kroner

Post 22:

- Posten er prisjustert med 1,203 mill. kroner

Post 78:

- 5 mill. kroner øremerkes til utvikling av verdensarvsenteret for Rjukan-Notodden industriarv. Det tas sikte på tilpasning av lokaler for best mulig oppfyllelse av verdensarvsenterfunksjonen, blant annet innplassering av utstillingen Vår verdensarv.

Inntekter: Kap. 4429 Riksantikvaren

(i 1000 kr)

Kapittel/post	Betegnelse	Tildeling
4429/02	Refusjoner og diverse inntekter	790
4429/09	Internasjonale oppdrag	4 517
Sum kap. 4429		5 307

Tildelinger fra andre kapitler og poster under Klima- og miljødepartementet

(i 1000 kr)

Kapittel/post	Betegnelse	Tildeling
1400/21	Spesielle driftsutgifter	1 000
1410/21	Miljødata	7 336
1410/70	Nasjonale oppgaver ved miljøinstituttene	5 982

Spesielle budsjettforutsetninger

Kap. 1400 Klima- og miljødepartementet

Post 21:

- Midlene skal benyttes til arbeid med tentativ liste og vurdering av mulige nye nominasjoner verdensarv.

Kap. 1410 Kunnskap om klima og miljø

Post 21:

- Midlene skal gå til datainnhenting gjennom miljøovervåking og kartlegging fra ulike kilder, utvikling og drift av statistikk og analyse og formidling av miljødata på resultatområdet Kulturmiljø.

Post 70:

- Bevilgningen på kap. 1410 post 70 tildeles Norsk institutt for kulturminneforskning (NIKU). Riksantikvaren er ansvarlig for å forvalte tilskuddet i tråd med økonomiregelverket.

Merinntektsfullmakt under kap. 1429/4429 Riksantikvaren:

Riksantikvaren gis fullmakt til å overskride bevilgningen under kap. 1429 post 01 mot tilsvarende merinntekter under kap. 4429 postene 02 og 09.

Tilsagnsfullmakter under kap. 1429 Riksantikvaren

Riksantikvaren gis fullmakt til å gi tilsagn om tilskudd ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kapittel/post	Betegnelse	Samlet ramme
1429/70	Tilskudd til automatisk fredete og andre arkeologiske kulturminner	61 mill. kroner
1429/71	Tilskudd til fredet kulturmiljø i privat eie	15 mill. kroner
1429/72	Tilskudd til tekniske og industrielle kulturminner	10 mill. kroner
1429/73	Tilskudd til bygninger og anlegg fra middelalderen og brannsikring	17 mill. kroner
1429/74	Tilskudd til fartøyvern	10 mill. kroner
1429/75	Tilskudd til fartøyvernsentrene	1,5 mill. kroner
1429/77	Tilskudd til verdiskapingsarbeid på kulturmiljøområdet	4 mill. kroner
1429/79	Tilskudd til verdensarven	15 mill. kroner

Tildelinger på Barne- og familiedepartementets budsjett

Kap. 883 Kirkebevaringsfondet

(i 1000 kroner)

Kapittel/post	Betegnelse	Tildeling
883/01	Driftsutgifter	17 875
883/60	Tilskudd til kulturhistorisk verdifulle kirkebygg, kan overføres	400 000

Spesielle budsjettforutsetninger

Tildelingen på kap. 883 post 01 skal gå til drift av administrasjonen for Kirkebevaringsfondet i Trondheim (programstyret, programsekretariatet, fagrådet mv.). Bevilgningen kan også brukes til kompetanseutviklingstiltak i kirkebevaringsarbeidet. Tildelingen er økt med 1,3 mill. kroner til økt bemanning i programsekretariatet, IKT-investeringer og digitalt saksflytsystem.

Driftsutgiftene på post 01 kan ikke overføres.

Driftsutgifter for deltakelse i programsekretariatet fra Hovedorganisasjonen KA og Kirkerådet blir dekket på kap. 883 post 70.

Tildelingen på kap. 883 post 60 skal gå til å dekke utgifter til tilskuddsordningen *Forskrift om tilskudd til kulturhistorisk verdifulle kirkebygg* knyttet til *Bevaringsstrategi for kulturhistorisk verdifulle kirkebygg*. Bevilgningen dekker også utgifter knyttet til kompetansehevingstiltak for tilskuddsmottakerne i tråd med føringene som fremgår av innsatsområde 2 *Kunnskap og kompetanse* i bevaringsstrategien, som skjer i regi av programsekretariatet.

Bevaringsarbeid på kulturhistorisk verdifulle kirkebygg er tidkrevende prosjekter, der det er behov for forutsigbar finansiering. Riksantikvaren ved programstyret for Kirkebevaringsfondet gis derfor fullmakt til å gi tilsagn om tilskudd for hele hovedprosjektet, selv om det strekker seg over flere budsjettår. Det forutsettes at Riksantikvaren ved programsekretariatet og -styret etablerer gode rutiner og systemer for internkontroll og budsjettstyring, herunder også oppfølging av tilskuddsmottaker, realistiske utbetalingplaner og kontroll med at midlene nyttes etter forutsetningene. Basert på faglige råd og kartleggingsarbeid gjennomført av programsekretariatet og programstyret for Kirkebevaringsfondet, er tildelingen økt til 400 mill. kroner i 2026.

Tilsagnsfullmakter under kap. 883 Kirkebevaringsfondet

Riksantikvaren gis fullmakt til å gi tilsagn om tilskudd ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

(i 1000 kroner)

Kapittel/post	Betegnelse	Samlet ramme
883/60	Tilskudd til kulturhistorisk verdifulle kirkebygg	9 880,9

De årlige utbetalingene kan ikke overskride tildelingen som er gitt for det enkelte budsjettår. Det kan heller ikke gis tilsagn om tilskudd som samlet overgår 539 mill. kroner 2026-kroner for enkeltår i perioden 2026–2054, jf. tilsagnsfullmakt (romertallsvedtak IV) i Prop. 1 S (2025–2026) for Barne- og familiedepartementet.

Delegering av budsjettmessige fullmakter

Riksantikvaren delegeres myndighet iht utdypende krav i gjeldende rundskriv [R-110](#)¹ til å benytte unntaksbestemmelsene i Bevilgningsreglementet. Det er lagt inn presisering i R-110 punkt 2.3 Fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret, som er omtalt i punkt b nedenfor. I rundskrivet er det også lagt inn en utdypning om hvilke tjenester og utstyr som kan dekkes ved leie.

- a. Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr.
- b. Fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret.
 - Utgiftene i forbindelse med avtalene må kunne dekkes innenfor et uendret bevilgningsnivå på vedkommende budsjettpost i hele avtaleperioden og uten at det svekker evnen til å gjennomføre aktiviteter i tråd med Stortingets vedtak og forutsetninger samt departementets fastsatte mål og prioriteringer.
 - Virksomheten skal opplyse om avtaler om leie av kontorlokaler og andre vesentlige leieavtaler ut over budsjettåret i virksomhetens årsregnskap.
- c. Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter.

Eventuelle andre fullmakter omtales som mulighet til å overskride bevilgning mot spesifikke inntektsposter, belastningsfullmakt og tilsagnsfullmakt.

I tillegg til den generelle merinntektsfullmakten i henhold til unntaksbestemmelsene i Bevilgningsreglementet delegeres også virksomheten myndighet til å overskride kap. 1429 post 01 mot tilsvarende merinntekt under kap. 4429 postene 02 og 09, jfr. romertallsvedtak II i Prop. 1 S.

I henhold til [Instruks for utrangering, kassasjon og avhending av materiell og fast eiendom som tilhører staten](#) delegerer vi til Riksantikvaren fullmakt til å utrangere, kassere og avhende materiell som Riksantikvaren eier.

Riksantikvaren må utvise aktsomhet for ikke å overskride de bevilgninger og fullmakter som er gitt gjennom vedtak i Stortinget.

9 Rapportering

Departementet viser særlig til følgende rundskriv:

- Rundskriv 115: Utarbeidelse og avleggelse av statlige virksomheters årsregnskap. Rundskrivet gir nærmere bestemmelser om innhold og oppstilling av årsregnskapet, jf. bestemmelser om økonomistyring i staten pkt. 3.4.
- Fast årlig rundskriv R-8 fra FIN medio november.
- Rundskriv 114: Bruk av de statlige regnskapsstandardene (SRS) i virksomhetsregnskapene.

Kirkebevaringsfondet

Det skal utarbeides en årsrapport for Kirkebevaringsfondet, som inneholder:

- en overordnet vurdering av måloppnåelsen i Kirkebevaringsfondet,
- en rapportering på måloppnåelsen og prosjektgjennomføringen på bakgrunn av tildelingskriterer og indikatorer som fremgår av tilskuddsforskriften og styringsparametre i tildelingsbrevet her, og

¹ Datert 20.06.2023

- en redegjørelse for bruken av tildelte bevilgninger fra Barne- og familiedepartementet og nøkkeltall for driften og forvaltningen av tilskuddene innenfor de tre bevaringsprogrammene.

I 2026 skal det også redegjøres for en nullpunktsmåling for tilstanden på de kulturhistorisk verdifulle kirkebyggene basert på Kirkekontrollen 2025 og eksisterende kunnskap fra tilstandsanalyser mv., jf. kriteriene for måloppnåelse i *Forskrift om tilskudd til kulturhistorisk verdifulle kirkebygg*. Redegjørelsen bør også se hen til styringsparametrene i tildelingsbrevet her.

Programsekretariatet for Kirkebevaringsfondet er administrativt lagt til Riksantikvaren. Siden virksomheter i staten som hovedregel skal utarbeide én samlet årsrapport, skal årsrapporten for Kirkebevaringsfondet utformes som et eget vedlegg til Riksantikvarens årsrapport til Klima- og miljødepartementet.

Programstyrets og programsekretariatets drift skal i tillegg overordnet omtales i Riksantikvarens årsrapport. Regnskapstall skal innarbeides i Riksantikvarens årsregnskap.

I den grad det er naturlig, bør Bevaringsstrategien for kulturhistorisk verdifulle kirkebyggs bidrag til måloppnåelse på de nasjonale målene under punkt 3 i dette tildelingsbrevet synliggjøres i Riksantikvarens endelige årsrapport under rapporteringen på disse målene.

Overordnet rapportering på tilskuddsmidler og drift av Kirkebevaringsfondet skal også inngå som en del av Riksantikvarens foreløpige årsrapport og -regnskap, og utformes som et eget vedlegg til denne.

9.1 Annen rapportering

Miljødata

Riksantikvaren skal gjøre rede for siste års bruk og forventet behov det kommende året på post 1410.21 Miljødata, og rapportere på dette i årsrapportens del 6.

Evalueringer

Det skal inngå en oversikt i årsrapporten over gjennomførte og påbegynte evalueringer i året og planlagte evalueringer kommende år.

Nøkkeltall

Det skal i årsrapporten rapporteres følgende nøkkeltall for tre siste år:

1. Antall ansatte
2. Antall avtalte årsverk
3. Antall utførte årsverk
4. Samlet tildeling post 01-99
5. Utnyttelsesgrad post 01-99
6. Driftsutgifter/driftskostnader
7. Lønnsandel av driftsutgifter/lønnsandel av driftskostnader
8. Lønnsutgifter eller lønnskostnader per årsverk

Aktivitets- og redegjørelsesplikten i likestillings- og diskrimineringsloven

Likestillings- og diskrimineringsloven (§§ 24, 26 og 26 a) pålegger offentlige myndigheter å arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering i all sin virksomhet. Virksomheten skal identifisere likestillingsutfordringene i egen virksomhet og iverksette korrigerende tiltak.

Vi ber om at det i årsrapporten (eventuelt som vedlegg) redegjøres for:

- Andelen kvinner og menn i virksomheten totalt, i toppledelsen, i mellomledelsen, blant høyere lønnede rådgivere, blant saksbehandlere og øvrige kontorstillinger.
- Gjennomsnittlig årslønn for menn og kvinner totalt i virksomheten, i toppledelsen, i mellomledelsen, blant høyere lønnede rådgivere, blant saksbehandlere og øvrige kontorstillinger. Oppgi også lønnsforskjeller for hvert stillingsgruppenivå hvor kvinners andel av menns lønn oppgis i prosent.
- Andelen midlertidig ansatte, deltidsansatte og ufrivillig deltidsansatte, fordelt på kjønn, skal oppgis i prosent.
- Årlig legemeldt sykefravær skal rapporteres i prosent for kvinner og menn.
- Uttak av foreldrepermisjon skal oppgis i gjennomsnitt antall uker fordelt på kvinner og menn.

I tillegg ber vi dere redegjør for hvordan dere jobber aktivt for likestilling mellom ansatte på bakgrunn av grunnlagene i lovens § 6, og hva virksomheten gjør for å oppfylle aktivitetsplikten i § 26, samt likestillingsplikten for offentlige sektor etter lovens § 24.

9.2 Årshjul styring og frister for rapportering i 2026

Måned	Aktivitet	Dato
Februar	Endelig årsregnskap for 2025, del 6 Årsregnskap til KLD. Mal Delårs- og årsregnskap DFØ (dfo.no) .	2. feb. 2026
	Rapportering tildelinger og belastningsfullmakter per 31.12. Mal fra departementet: TBF - <i>Mal underliggende virksomheter fra KLD</i> .	2. feb. 2026
	Innspill til revidert nasjonalbudsjett 2026 til KLD	23. feb. 2026 (tentativt)
Mars	Endelig årsrapport for 2025, del 1-6 Årsrapport til KLD. Årsrapporten sendes i kopi til Riksrevisjonen samtidig som til departementet.	15. mars 2026
April	Etatsstyringsmøte vår 2026 Overordnet risikovurdering til KLD (fast punkt på	15. april 9.00-11.00 2026

	etatsstyringsmøtet)	I god tid før tidspunkt for etatsstyringsmøtet
Mai	Avviksrapportering per 1. tertial til KLD. Avviksrapporteringen er primært knyttet til vesentlige avvik på leveranser og oppdrag i tildelingsbrevet som departementet bør kjenne til herunder budsjettmessige konsekvenser. Avvik etter dette tas løpende med departementet.	26. mai 2026
September	Foreløpig årsrapport/2. tertial rapport per 31. august/ innspill nysaldering. Foreløpig årsrapport skal inneholde del 3, 4 og komplett del 6 av årsrapporten inkl. ledelseskommmentar, forbruk per 2. tertial og prognoser for året. Mal <u>Delårs- og årsregnskap DFØ (dfo.no)</u>. Rapportering på forbruk og prognoser. Mal fra KLD <i>FÅR - Mal til underliggende virksomheter</i>. Med utgangspunkt i forbruk og prognoser skal behov for budsjettendringer i nysalderingen synliggjøres. Rapporteringene bør foreligge minst to uker før etatsstyringsmøtet.	21. sept. 2026
Oktober	KLD sender foreløpig tildelingsbrev og evt. utkast oppdatert hovedinstruks. Etatsstyringsmøte høst, 2. tertial rapportering Overordnet risikovurdering til KLD (fast punkt på etatsstyringsmøtet)	27. okt. 2026 28. okt. 2026 I god tid før tidspunkt for etatsstyringsmøtet
November	Rapportering om tildelinger og belastningsfullmakter per 31. oktober. Mal fra KLD <i>TBF - Mal underliggende virksomheter fra KLD</i> Tilbakemelding foreløpig tildelingsbrev og evt. oppdatert hovedinstruks til KLD	10. nov. 2026 10. nov. 2026
Desember	KLD sender endelig tildelingsbrev og evt. oppdatert	Tentativt 21. des.

	hovedinstruks.	2026
--	----------------	------

Møteplan og tentativ budsjett- og styringskalender Kirkebevaringsfondet

Måned	Dato/frist	Aktivitet	Ansvarlig
Januar	31. januar	Forklaringer til statsregnskapet 2025	KBF
Februar	17. februar	Innspill til revidert nasjonalbudsjett 2026	KBF
Mars	15. mars	Årsrapport 2025	KBF
April	15. april	Status- og avviksrapporing 1. tertial	KBF
	23. april	Styringsmøte I	BFD
Juni	Medio	Prognoser 2027	KBF
	Ultimo	Eventuelt supplerende tildelingsbrev ifm. RNB	BFD
September	21. september	Regnskapsrapport per 31. august og foreløpig årsrapport/2. tertial	KBF
	30. september	Forslag til prioriteringer i tildelingsbrevet for 2026	BFD
	30. september	Innspill om justeringer i nysalderingsproposisjonen for 2026	KBF
Oktober	23.. oktober	Styringsmøte II	BFD
	Medio	Regjeringen fremmer Prop. 1 S (2025-2026) for Stortinget	BFD/KLD
	27. oktober	Foreløpig tildelingsbrev for 2027	BFD/KLD
November	10. november	Eventuelle tilbakemeldinger på foreløpig tildelingsbrev	KBF
Desember	1. desember	Innspill til arbeidet med statsbudsjettet for 2028 (budsjettforslag)	KBF
	Tentativt 21. desember	Endelig tildelingsbrev for 2027	BFD/KLD

Angående årsregnskapet, ber vi virksomheten benytte siste publiserte maler og se til veiledning fra DFØ på [Delårs- og årsregnskap | DFØ \(dfo.no\)](https://dfon.no). Maler for særskilt rapportering til departementet ligger som vedlegg til dette tildelingsbrevet. Dette gjelder maler for;

- Rapportering tildelinger og belastningsfullmakter per 31.12 og 31.10
- Forbruk per 2. tertial og prognoser for året per 31. august

Årsrapporten og tildelingsbrevet skal publiseres på virksomhetens nettside (jf. Bestemmelser om økonomistyring i staten pkt. 2.3.2 og 2.3.3). Også departementets hovedinstruks og eventuelle supplerende tildelingsbrev skal publiseres på virksomhetens hjemmeside innen en uke etter at det er mottatt.

Revisjonsberetningen fra Riksrevisjonen skal også publiseres på virksomhetens nettside innen **1. mai 2026** eller så snart den foreligger etter den dato.